

STRESZCZENIE ROZPRAWY DOKTORSKIEJ

pt. Identyfikacja kryminalistyczna na podstawie obrazu poletkowej budowy skóry grzbietowej strony ręki

Autor: Magdalena Kruczek

Promotor: dr hab. Adam Taracha prof. UMCS

Opinie kryminalistyczne z zakresu poletkowej budowy skóry wydawane są przez biegłych badań daktyloskopijnych od lat, jednak trudno doszukać się w literaturze kompletnych opracowań dostarczających dowodów uprawniających do stosowania w procesie identyfikacji śladów skóry poletkowej zasad analogicznych do daktyloskopii. Wobec powyższego, za właściwe uznano przeprowadzenie badań i przedstawienie wyników w zakresie możliwości identyfikacji człowieka na podstawie obrazu poletkowej budowy skóry grzbietowej strony ręki.

Rozważania w pracy ukierunkowano na wykazanie, czy w ramach procesu badawczego śladów poletkowej budowy skóry spełnione zostają podstawowe warunki identyfikacji zdefiniowane przez daktyloskopię, tzn. czy odwzorowania poletkowej budowy skóry ręki można uznać za ślady odwzorowania powierzchni skóry, której indywidualność da się udowodnić? Czy cechy szczególne, na których oparta ma być identyfikacja, są trwałe i niezmiennie oraz czy mogą stanowić podstawę do typowania obszaru ręki z którego pochodzi odwzorowanie?

Przyjętym założeniom badawczym odpowiada struktura niniejszej dysertacji. Składa się ona z części wprowadzającej, siedmiu rozdziałów oraz podsumowania. We wprowadzeniu zaprezentowano problem identyfikacji indywidualnej osoby na podstawie obrazu skóry ręki wynikający z braku dostępnych w tym obszarze opracowań oraz efektów badań możliwych do wykorzystania w praktyce w ramach opiniowania przez biegłych w zakresie śladów skóry ręki. W części tej przedstawiono również cel pracy oraz zakres badań planowanych do przeprowadzenia wraz ze wskazaniem przedmiotu badań, określeniem rodzaju obiektów badawczych oraz możliwych do zastosowania metod badawczych przyporządkowanych do takich dziedzin nauki, jak prawo, biologia, medycyna z osiągnięć których czerpie kryminalistyka – interdyscyplinarna dziedzina nauki.

W rozdziale pierwszym podjęto się przedstawienia identyfikacji jako podstawowego procesu zachodzącego w ramach nauki praktycznej, jaką jest kryminalistyka, a także wykorzystania wyniku badań identyfikacyjnych w postępowaniu karnym, poprzez podjęcie rozważań z obszaru dowodów i prawa dowodowego. Łącząc proces identyfikacji ze śladem stanowiącym dowód, przedstawiono również zagadnienie prawne, jakim jest ocena dowodu, w tym szczególnie rola i znaczenie dowodu naukowego. Istotne stało się przywołanie istniejących w ramach różnych systemów prawnych standardów oceny dowodu i dopuszczalności dowodu naukowego.

W rozdziale drugim szczegółowej analizie poddano skórę człowieka, skupiając się przede wszystkim na skórze grzbietowej strony ręki, pod kątem wykazania istnienia biologicznych podstaw identyfikacji na wzór tych potwierdzonych już w ramach daktyloskopii. Analizując literaturę dotyczącą budowy skóry człowieka, jej struktury komórkowej, funkcji, jaką realizuje, starano się poznać genezę występowania zmarszczeń skóry, trwałość obrazu skóry, czynniki wpływające na kształt linii zgięciowych. W tym celu dokonano też analizy pod kątem budowy anatomicznej ręki, która dała podstawę do wyodrębnienia stref badawczych ręki, umożliwiając uporządkowanie procesu obserwacji obiektów badawczych i formułowania wniosków.

Kolejny rozdział zawiera analizę istniejących metod identyfikacji kryminalistycznej opartych na kształcie i budowie skóry człowieka, do których dołączono również identyfikację śladów rękawiczek skórzanych. Na podstawie opracowanych metodyk badawczych, wyników badań nad poszczególnymi śladami identyfikowanymi obecnie w ramach podspecjalności dermatoskopijnych starano się uzyskać wiedzę na temat prawidłowości, które występują w odwzorowaniach skóry człowieka, i wniosków płynących z już opracowanych metodyk i procedur badawczych, by móc wykorzystać tak uzyskaną wiedzę konkretnie do badań śladów skóry ręki, a w formułowaniu wniosków nie pominąć dotąd poczynionych w ramach badań oraz praktyki ustaleń.

Rozdział czwarty ściśle realizuje zadanie polegające na sprawdzeniu istnienia w obrębie skóry grzbietowej strony ręki zasady funkcjonującej w ramach identyfikacji daktyloskopijnej, cheiloskopijnej, otoskopijnej, a mianowicie indywidualności obrazu skóry. W tej części pracy poprzez zestawienie ze sobą obrazów skóry rąk pochodzących od różnych osób dokonano potwierdzenia niepowtarzalności obrazu poletkowej budowy skóry w materiale badawczym zebrany w ramach pracy. Dla potwierdzenia indywidualności przedstawiono w ramach tablic poglądowych obrazy pochodzące od różnych osób z podziałem na 10 wcześniej wyodrębnionych stref badawczych, na których wyznaczono występujące tam cechy szczególne.

Powyższe ukierunkowano na danie odbiorcy możliwości samodzielnego stwierdzenia braku zbieżności linii zgięciowych na porównywanych obrazach.

Rozdział piąty poświęcono na sprawdzenie niezmienności wizerunku skóry grzbietowej strony ręki. Przedstawiając obok siebie obrazy pochodzące od tej samej osoby, jednak pobrane w odstępach czasu, możliwe stało się sformułowanie wniosków o niezmienności przebiegu linii zgięciowych kształtujących obraz skóry poletkowej ręki. Dla zobrazowania zjawiska niezmienności, stosując technikę konturową oraz technikę przenikania obrazów, nałożono na siebie obrazy tego samego obszaru ręki utrwalone w różnym czasie, na których zaznaczone linie zgięciowe pokrywają się ze sobą lub uzupełniają.

W rozdziale szóstym podjęto próbę stworzenia katalogu cech szczególnych poletkowej budowy skóry ręki. Po dokonaniu szczegółowej analizy opracowanych już na potrzeby szeroko rozumianej dermatoskopii metodyk badawczych i przy wykorzystaniu opracowanych już katalogów cech szczególnych, sprawdzono występowanie poszczególnych cech w obrazach skóry ręki. Na tej podstawie wyodrębniono najczęściej występujące cechy skóry poletkowej ręki, które zebrano w katalogi.

Ostatni rozdział poświęcono procesowi identyfikacji kryminalistycznej z uwzględnieniem poszczególnych etapów badań, materiałów badawczych oraz rodzajów wniosków, które jako wynik procesu identyfikacji mogą być sformułowane w ramach opinii. Omówiono ślad dermatoskopijny pod względem możliwości jego ujawniania i zabezpieczania. Następnie wskazano na metodykę pobierania materiału porównawczego opracowaną na podstawie badań własnych oraz doświadczenia płynącego z innych dziedzin dermatoskopii. Finalnie, skupiając się na metodologii kryminalistycznych badań identyfikacyjnych, zaproponowano metodykę badań identyfikacyjnych skóry poletkowej grzbietowej strony ręki.

W podsumowaniu przedstawiono wyniki weryfikacji założeń pracy, wskazano na realizację celów oraz na poczynione w ramach badań istotne ustalenia dodatkowe, które zaproponowano do wykorzystania w badaniach identyfikacyjnych śladów poletkowej budowy skóry ręki.

